Dosar nr. 3-2190/2022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

10 septembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Tur" împotriva Primarului general al mun. Chișinău și Direcției generale mobilitate urbană, terți Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa Engineering", Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și repararea prejudiciului material,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 22 august 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Societatea pe Acțiuni „Moldova-Tur" a depus o acțiune împotriva Primarului general al mun. Chișinău și Direcției de transport și comunicații a Primăriei mun. Chișinău (în prezent Direcția generală mobilitate urbană) cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la data de 04.06.02021 a fost emisă Autorizația de desființare nr. 20a/21 pentru a fi demolate clădirea hotelului „Național" de comun cu clădirea restaurantului - ca parte a obligațiunii postprivatizare din programul investițional asupra complexului hotelier „Național". După emiterea autorizației de desființare la data de 09.06.2021 a fost depusă conform procedurii, în baza POS pentru execuția lucrărilor de demolare/desființare cu nr. 02/21-OLD, cererea pentru obținerea actului permisiv: *permis pentru îngrădirea provizorie a șantierului*. Însă, permisul n-a fost eliberat nici în termen legal, nici după - fiind motivată prin fapta depunerii plângerii de către dl Chironda V. asupra legalității acestei autorizații și necesității răspunsului organelor de drept pe marginea acestei plângeri.

Reclamantul a mai menționat că, atât după primirea răspunsurilor de la organele de urmărire penală despre lipsa circumstanțelor pentru pornirea urmăririi penale, cât și pe parcursul următoarelor luni de corespondență în privința necesității examinării cererii pentru instalarea gardului provizoriu de protecție, nici Direcția de transport și comunicații a Primăriei mun. Chișinău și nici Primarul General al mun. Chișinău nu și-au executat obligațiunile legale în legătură cu examinarea cererii de referință.

Reclamantul a indicat că, în situația provocată de factorii responsabili ai autorității publice competente - de blocare nelegitimă și nemotivată, a decis ca urmare a consultării cu

specialiștii în domeniu și cu compania de construcții cu care a încheiat contractul pentru pregătirea clădirilor pentru demolare, organizarea șantierului și instalarea gardului provizoriu de protecție, de a se adresa către autoritatea competentă: SSTRCR al DP mun. Chișinău - pentru avizarea schemei provizorii noi de organizare a circulației rutiere a transportului tehnologic, deci, fără aplicarea suspendării traficului rutier. Schema situațională de organizare a circulației rutiere a fost avizată la 01.04.2022.

În condițiile expuse, aplicând prevederile legale ale art. 24 alin.(l) lit. b) și art. 28^1 al Legii nr 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, anexând actele prevăzute de lege, Certificat constatator nr. 2183 din 09.06.2021, Declarația către AST nr. intrare 1-7832/21 din 18.06.2021, Schema situațională de organizare a circulației rutiere, s-a adresat, conform procedurii, organului de poliție (DP mun. Chișinău IP Centru al IGP) cu scrisoarea de informare nr. 70 din 27.04.2022 privind aplicarea procedurii tacite și, corespunzător, cu rugămintea de a interveni în condițiile legii pentru deblocarea situației și asigurarea ordinii publice pe șantier la etapa instalării gardului provizoriu.

Mai indică reclamantul că, după notificarea DP mun. Chișinău IP Centru al IGP despre inițierea instalării gardului de protecție în procedura tacită, pornirea lucrărilor a fost coordonată și programată pentru data de 20.05.2022, începînd cu ora 9.00 - pentru a nu încărca traficul rutier din zona respectivă și a permite organelor de poliție să asigure ordinea publică în perimetru zonei de intervenție, urmare unui șir de sărbători publice și vizite oficiale stabilite până la aceasta dată (perioada pascală, zilele de 09 mai și 10 mai, precum și vizitele oficialilor europeni programate din perioada imediat următoare). Astfel, a anunțat, conform procedurii, autoritatea publică locală pretura sector Centru a Primăriei mun. Chișinău, scrisoarea nr. 72 din 20.05.2022, asupra instalării gardului provizoriu de protecție pentru securizarea șantierului în cadrul lucrărilor de desființare a construcțiilor conform autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.02021, ca parte a programului investițional al reconstrucției complexului hotelier „Național" conform Contractului de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni al SA „Moldova-Tur" - care se desfășoară în condițiile prevederilor legale ale art. 24 alin.(l) lit. b) și art. 28^1 al Legii nr 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, organele de resort fiind anunțate în mod corespunzător, cu anexarea actelor prevăzute de lege Certificat constatator nr. 2183 din 09.06.2021, Declarația către AST nr. intrare 1-7832/21 din 18.06.2021, Schema situațională de organizare a circulației rutiere, informarea organelor de poliție/scrisoarea către IP Chișinău sect. Centru nr. 70 din 27.04.2022. La data de 20.05.2022, 9.00, conform orarului coordonat cu organele de poliție, lucrătorii companiei „Griord-Grup" SRL, contractate conform Contractului nr. 6/17.12.2021 de prestări servicii, au început lucrările de instalare a pilonilor și montare a plasei de protecție, asigurarea ordinii și a integrității bunurilor fiind prestată de către „GSS-Securitate" SRL.

Însă, în procesul instalării, la adresa mun. Chișinău blvd. ***** nr. 2 și 4, și anume după montarea pilonilor și a plasei pentru instalarea gardului de protecție, la fața locului în jurul orelor 17.00 au fost aduși organizat de către persoanele cu funcții de răspundere ai Preturii sectorului Centru mun. Chișinău un număr mare de lucrători care au demontat pilonii și plasa, invocând emiterea Dispoziției nr. 201-d/20.05.2022 a Primarului General mun. Chișinău privind revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021.

Indică reclamantul că, pe lângă faptul, că Dispoziția nr. 201-d/20.05.2022 a fost emisă cu încălcarea procedurii administrative (în special, normele art. art. art. 44 alin.(3) art. 122 alin.(3) și art. 24 alin.(l) art. 29 alin.(3) și art. 30 alin.(2) din Codul Administrativ), este de reținut și faptul, că în cadrul acestei Dispoziții nu a fost dispusă sau în alt mod stipulată nici o prescripție

privind demontarea forțată a gardului deja instalat - totuși, colaboratorii Preturii sectorului Centru mun. Chișinău, care au fost aduși la fața locului de către persoanele cu funcții de răspundere ai Preturii, au admis acte de samavolnicie și depășire a atribuțiilor de serviciu - demontând pilonii și plasa de protecție și prejudiciindu-ne cu suma de 303 000 /trei sute trei mii/ lei - ca parte plătită conform Contractului nr. 6/17.12.2021 pentru partea lucrărilor legate de instalarea gardului provizoriu de protecție.

Menționează reclamantul că, ilegalitatea Dispoziției nr. 201-d/20.05.2022 a Primarului General mun. Chișinău privind revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021 a fost contestată în procedura prealabilă - prin scrisoarea nr. 81 din 20.06.2022, fiind primit răspunsul: scrisoarea Primăriei mun. Chișinău nr. 5215/22 din 07.07.2022, expediată la data de 12.07.2022 și recepționată de către SA „Moldova-Tur" la data de 18.07.2022 cu nr. intrare 80, prin care s-a refuzat în anularea actului administrativ individual defavorabil - Dispoziției nr. 201-d/20.05.2022 a Primarului General mun. Chișinău privind revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021.

Consideră reclamantul că, emiterea actului contestat s-a produs în circumstanțe de drept care exclud legalitatea acestuia, deoarece au încălcat grav normele imperative ai procedurii administrative de emitere a actelor administrative, cu referire, în special, la circumstanțele nulității acestui act administrativ defavorabil, ce vizează neîntrunirea condițiilor de valabilitate juridică a actului, acesta fiind semnat doar de Primarul General al mun. Chișinău, fără a fi contrasemnat de funcționarii publici numiți prin efectul legii speciale de a semna colectiv, sub condiția nulității actului administrativ - dispozițiile art. 122 alin.(3) din Codul Administrativ în coroborare cu art. 22 alin.(l) din Legea nr. 163/2010.

Nulitatea acestui act administrativ defavorabil vizează încălcarea obligațiunii legale de atragere în procedura administrativă a persoanei persoana terțe drepturile căreia sunt afectate de emiterea actului administrativ vizat, în special, compania „Alfa-Engineering" SRL, dispozițiile art. art. 44 alin.(3), 169 alin.(l) și 24 alin.(1) din Codul Administrativ.

Anulabilitatea acestui act administrativ defavorabil, prin prisma art. art. 29 alin.(3) și 30 alin.(2) din Codul Administrativ, vizează executarea viciată a obligațiunii de motivare a necesității emiterii actului administrativ defavorabil /în corespundere cu imperativele art. 118 din Codul Administrativ, motivele legale ce ar justifica emiterea actului neregăsindu-se nici în Nota informativă nr. 06-28/216i din 20.05.2022, nici în Nota informativă nr. 08-2-317 din 20.05.2022, deoarece, contravin prevederilor art. 64 alin.(3) din Codul Administrativ în coroborare cu art. 24 alin.(l) lit. b) și art. 28 [1] din Legea nr. 163/2010 - neexistând nici un răspuns în termenul legal la cererea nr. 2183 din 09.06.2021 privind emiterea permisului de instalare a gardului provizoriu de protecție la șantier și a dispoziției de suspendare a traficului rutier, și revocarea autorizației de desființare pe motiv de expirare a termenului este ilegală fiind contrară esenței procedurii de revocare, în sensul art. 146 alin.(l) din Codul Administrativ, care stabilește expres că revocarea acționează numai asupra actelor valabile, cu efect pe viitor, dar nu și a celor expirate.

Anulabilitatea acestui act administrativ defavorabil, prin prisma art. 146 alin.(5) din Codul Administrativ - vizează încălcarea dispoziției prohibitive exprese și imperative, prin care se dispune, că revocarea actului administrativ individual în condițiile prevederilor art. 146 alin.(l) literele c, d și e, dacă nu se întrunesc condițiile din art. 147 din Codul Administrativ - ceea ce de asemenea nu a avut loc în cadrul emiterii actului administrative individual defavorabil contestat.

Cere reclamantul Societatea pe Acțiuni „Moldova-Tur":

- anularea dispoziției nr. 201-d din 20.05.2022 Cu privire la revocarea autorizației de desființare nr.20a/21 din 04.06.2021, emisă de Primarul General al mun. Chișinău,

- obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a compensa prejudiciul provocat de emiterea actului administrativ individual defavorabil, în sumă de 303 000 /trei sute trei mii/ lei.

În ședința de judecată, reprezentatul reclamantului, SA „Moldova-Tur", avocatul Cuflic Alexandru, a solicitat admiterea acțiunii pentru motivele de fapt și de drept enunțate în acțiune.

Obiecțiile pârâților:

Reprezentatul pârâtului, **Primarul general al mun. Chișinău**, Svetlana Coricimari, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și inadmisibilă.

În susținerea poziției, autoritatea publică pârâtă, sale a menționat că, la data de 22.08.2022, SA „Moldova-Tur" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, Direcția generale transport public și căi de comunicație privind anularea dispoziției nr. 201-d din 20.05.2022 „Cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/2l din 04.06.2021" și obligarea Primarului general de a compensa prejudiciul provocat prin emiterea actului administrativ în sumă de 303 000 (trei sute trei mii) lei. Primarul General al municipiului Chișinău, consideră cererea de chemare în judecată inadmisibilă și neîntemeiată și solicită respingerea acesteia din considerentele ce urmează.

În fapt, la data de 04.06.2021, în baza cererii depuse și documentelor anexate de către SA „Moldova-Tur" a fost emisă autorizația de desființare nr. 20a/21 pentru executarea lucrărilor de desființare a construcțiilor cu nr. cadastrale *****. *****, ***** de pe terenurile cu nr. cadastrale ***** și ***** din mun. Chișinău, bd. ***** nr. 2 și 4. Conform autorizației de desființare nr. 20a/2l din 04.06.2021 s-au impus următoarele condiții: să execute lucrările de demolare conform documentației de proiect, avizate de Inspectoratul național de securitate publică, conform avizului nr. 34/17-44 din 06.01.2021 și Direcția generală transport public și căi de comunicație la 30.03.2021. Totodată, potrivit autorizația de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021, termenul de începere a lucrărilor de desființare este de 6 luni de la data eliberării prezentei autorizații. Durata executării lucrărilor de desființare nu va depăși 12 luni, termen stabilit în proiectul de organizare a executării acestor lucrări.

Corespunzător avizului Inspectoratului național de securitate publică, Direcția poliție de patrulare nr. 44 din 06.01.2021, proiectul de organizare a lucrărilor de construcție din cadrul proiectului de execuție PD-02-08/19 "Proiect de organizare a executării procesului de demolare/ desființare a imobilelor proprietate privată din bd. *****, nr. 2 și 4, mun. Chișinău", a fost coordonat cu respectarea următoarelor condiții: Proiectul de execuție de coordonat cu toate organele abilitate și de specialitate ale administrației publice locale; Suspendarea traficului rutier este posibilă doar cu permisiunea administratorului drumului, Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicații a Consiliului municipal Chișinău.

La data de 09.06.2021. S.A. „Moldova-Tur" a depus cererea nr. 2183 adresată Direcției Generale Transport Public și Căi de Comunicații prin care a solicitat eliberarea permisului pentru instalarea temporară a gardului de protecție, pentru perioada de demolare/ construcție a obiectivului conform autorizației de desființare nr. 20a/2l din 04.06.2021. Ulterior, la data de 18.06.2021. prin declarația nr. 1-7832/21. S.A. ..Moldova-Tur"' a comunicat Agenției pentru Supraveghere Tehnică despre faptul că la data de 25.06.2021 ora 09:00 vor demara lucrările autorizate de desființare a construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, ***** de pe terenurile cu nr. cadastrale ***** și *****, ***** din mun. Chișinău. bd. ***** nr. 2 și 4.

Prin urmare, termenul de 12 luni stabilit pentru executarea lucrărilor de desființare începe a curge din momentul demarării lucrărilor de desființare (conform declarației nr. 1-7832/21 din 18.06.2021, termenul curge din data de 25.06.2021) și expiră la data de 25.06.2022.

La data de 27.09.2021. S.A. „Moldova-Tur" a depus în adresa Primarului general al municipiului Chișinău cererea cu nr. de intrare 02-1 1 1/6004 prin care solicită permisiunea pentru instalarea gardului de protecție a șantierului în jurul acestui obiect.

La data de 10.01.2022. prin scrisoarea nr 03-111/6004, S.A. „Moldova-Tur" a informat Primarul general al municipiului Chișinău despre instalarea gardului provizoriu de protecție a șantierului în jurul construcțiilor cu nr. cadastrale *****. *****. *****. Totodată au comunicat că așteaptă emiterea dispoziției de suspendare a traficului rutier pe durata lucrărilor de desființare în baza autorizației de desființare nr. 20a/2l din 04.06.2021.

Prin răspunsul Direcției generale arhitectură urbanism și relații funciare nr. 21/50-p din 14.02.2022 s-a comunicat despre faptul că ocuparea căilor de acces și alte permisiuni privind circulația rutieră nu țin de competența Direcției, iar autorizația de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021 permite efectuarea lucrărilor, conform proiectului de organizare a lucrărilor de demolare aprobat.

Ulterior, potrivit actelor anexate de către S.A. „Moldova-Tur", la data de 27.04.2022, în adresa Inspectoratului de Poliție Centru a DP mun. Chișinău a fost înregistrată scrisoarea cu nr. de intrare 3507 prin care S.A. „Moldova-Tur" prin care a solicitat aplicarea procedurii tacite și asigurarea ordinii publice pe șantier la etapa instalării gardului provizoriu.

La data de 20.05.2022. de către S.A. „Moldova-Tur", în lipsa actelor permisive, fișei de coordonări, schema de organizare a circulației rutiere coordonată cu organele de poliție, dispoziția Primarului general de suspendare a traficului, a fost îngrădit perimetrul clădirii „Hotelul Național" astfel blocând traficul și accesul din str. Ciuflea.

La data de 20.05.2022. de către subdiviziunea specializată a Direcției generale arhitectură urbanism și relații funciare a fost efectuat controlul în teren în urma căruia a fost întocmit actul de constatare în teren nr. 66/2022 prin care s-a constatat că S.A. „Moldova-Tur", fără a efectua coordonările respective cu serviciile abilitate, în lipsa actelor permisive (dispozițiile corespunzătoare) a blocat traficul și accesul din str. Ciuflea, tronsonul cuprins între bd. ***** și str. Anestiade.

Tot la data de 20.05.2022. de către Direcției generale arhitectură urbanism și relații funciare a fost întocmită și expediată în adresa primarului general nota informativă nr. 06-28/216i prin care comunică despre cele constatate și solicită întreprinderea măsurilor pentru deblocarea traficului și accesului din str. Ciuflea.

Iar prin nota informativă nr. 08-2-317 din 20.05.2022, Direcția generală transport public și căi de comunicație a comunicat Primarului general despre faptul că Direcția a comunicat administrației S.A. ..Moldova-Tur" faptul că îngrădirea șantierului prevede blocarea unui tronson al str. Ciuflea, fapt care poate fi efectuată doar în baza dispoziției Primarului general care se perfectează în baza Fișei de coordonări, schema de organizare a circulației rutiere coordonată cu organele de poliție, care nu a fost prezentată de către administrația S.A. „Moldova-Tur".

Astfel, având în vedere inițierea lucrărilor de desființare de către S.A. „Moldova-Tur" în baza autorizației de desființare nr. 20a/1 din 04.06.2021 în lipsa coordonărilor cu serviciile abilitate, blocarea traficul și accesul din str. Ciuflea, tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel mare și Sfânt și str. Anestiade, notele informative din 20.05.2022. în temeiul art. 29 alin. (2) din Legea 436/2006 „Privind administrația publică locală", art. 15 alin. (I) și (2) din Legea 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău", art. 146 alin. (1) lit. c) și e) din Codul administrativ, de

către Primarul general al municipiului Chișinău a fost emisă dispoziția nr. 201-d „Cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021”.

Potrivit pct. 5. prezenta dispoziție poate fi contestată cu cerere prealabilă adresată Primarului general al municipiului Chișinău. în termen de 30 de zile de la comunicare. în corespundere cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova.

Prin scrisoare nr. 02-1 15/525 din 20.05.2022 Primăria mun. Chișinău a informat S.A. „Moldova-Tur” despre emiterea de către Primarul general al dispoziției nr. 201-d din 20.05.2022. Totodată. S.A. „Moldova-Tur” a fost invitat pe data de 27.05.2022, ora 11:00, bir. 15 în incinta Primăriei mun. Chișinău, în vederea audierii pe marginea emiterii dispoziției menționate. Prezenta scrisoare a fost expediată S.A. „Moldova-Tur” și pe adresa de email *****.

La data de 27.05.2022. potrivit procesului verbal „Cu privire la audierea reprezentantului pe marginea revocări autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021” din 26.05.2022, cadrul audierilor S.A „Moldova-Tur” nu s-a prezentat, în cadrul s-a prezentat administratorul S.R.L. „Alfa - Ingineering”.

La data de 21.06.2022, în adresa Primăriei municipiului Chișinău a parvenit cererea prealabilă nr. 5215/22 depusă de S.A. „Moldova - Tur” prin care a solicitat suspendarea acțiunii actului administrativ individual defavorabil și anularea actului administrativ individual defavorabil, dispoziția nr. 201-d din 20.05.2022 „Cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/2l din 04.06.2021”.

La data de 07.07.2022, prin răspunsul nr. 5215/22, Primăria municipiului Chișinău a comunicat S.A. „Moldova – Tur” despre lipsa temeiurilor de anulare a actului administrativ individual defavorabil. Potrivit avizului de recepție nr. DS8006841359AS răspunsul nr. 5215/22 din 07.07.2022 a fost recepționat de către S.A. „Moldova- Tur” la data de 14.07.2022.

Primarul general al municipiului Chișinău consideră inadmisibilă cererea de chemare în judecată în partea ce ține de obligarea Primarului general de a compensa prejudiciul provocat prin emiterea actului administrativ individual defavorabil în sumă de 303 000 lei.

Astfel, cerințele din cererea prealabilă nr. 81 din 20.06.2022. înregistrată în cancelaria Primăriei mim. Chișinău cu nr. 5215/22 din 21.06.2022 și cererea de chemare în judecată înregistrată cu nr. 19098 din 22.08.2022 diferă esențial, și anume prin cererea prealabilă se solicită suspendarea acțiunii actului administrativ individual și anularea actului administrativ individual defavorabil, iar în cererea de chemare în judecată se solicită anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea Primarului general de a compensa prejudiciul provocat prin emiterea actului administrativ individual defavorabil în sumă de 303 000 lei.

Consideră că, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă pentru solicitarea privind obligarea compensării prejudiciul provocat prin emiterea actului administrativ individual defavorabil în sumă de 303 000 lei.

În conformitate cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Totodată, art. 19 din Codul administrativ prevede că. cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Prin urmare, solicitarea reclamantului privind obligarea Primarului general de a compensa prejudiciul provocat prin emiterea actului administrativ individual defavorabil în sumă de 303 000 lei urmează a fi declarată inadmisibilă de către instanța de judecată.

Potrivit art. 207 alin (I) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este

inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Suplimentar, potrivit art. 10 alin. (2) din Codul administrativ, decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

Iar art. 60 alin. (3) stabilește că. în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Actul administrativ contestat a fost emis conform prevederilor legale, cu respectarea competenței, eu respectarea procedurii stabilite, astfel nu există temei privind anularea actul administrativ individual defavorabil.

Potrivit art. 15. alin (1) pct. 3, lit. a) al Legii nr. 136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău în domeniul reglementării administrative și normative a activității persoanelor fizice și juridice de pe teritoriul municipiului Chișinău. primarul exercită următoarea atribuție: eliberează autorizații din și alte acte permisive prevăzute de lege, având dreptul de a le suspenda sau, revoca din motive temeinic justificate.

Iar potrivit art. 20 alin. (2) din Legea 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Primarul, în calitatea sa de autoritate publică locală executivă, exercită și alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare sau încredințate de consiliul local.

Potrivit art. 122 din Codul administrativ (1) In cazurile expres prevăzute de lege, actele administrative individuale se contrasemnează de persoanele abilitate în privința legalității sau oportunității/ conținutului. (2) Contrasemnarea angajează responsabilitatea persoanelor în cauză doar în ceea ce privește obiectul contrasemnăm. (3) Sancțiunea lipsei contrasemnăm este nulitatea actului.

Corespunzător art. 22 alin. (I) din Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, certificatul de urbanism și autorizația de construire/ desființare se semnează de primar sau. după caz. președintele raionului, de secretarul consiliului local și de arhitectul-șef.

Prin urmare, nu pot fi reținute cele invocate de reclamant precum că actul administrativ este nul din motiv că nu a fost contrasemnat de funcționarii publici numiți prin efectul legii speciale de a semna colectiv, sub condiția nulității, ori Legea 163/2010 nu prevede o astfel de condiție.

Art. 141 alin. (1) din Codul administrativ prevede că un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. Alin. (2) prevede că, un act administrativ individual este. de asemenea, nul:

a) dacă executarea lui cere săvârșirea unei fapte ilegale, care constituie o componență de contravenție sau de faptă penală;
b) dacă din motive reale nimeni nu-l poate executa;
c) dacă contravine bunelor moravuri;
d) dacă la emiterea lui a contribuit o persoană care nu are dreptul să participe în procedură administrativă conform art. 49 alin. (1);

e) c) dacă a fost emis în scris, dar nu poate fi identificată autoritatea publică emitentă; f) în alte cazuri prevăzute de lege.

Reclamantul S.A. "Moldova-Tur", invocă nulitatea actului administrativ individual însă nu motivează sub nici o formă nulitatea dispoziției nr. 201-d din 20.05.2022 prin prisma prevederilor de la art. 141 din Codul administrativ, ceea ce denotă caracterul pur declarativ al celor invocate de către reclamant.

Din conținutul art. 141 din Codul administrativ, coroborat cu temeiurile de drept și de fapt care au stat la baza emiterii dispoziției nr. 201-d din 20.05.2022, deducem că nu sunt întrunite condițiile necesare pentru nulitatea actului administrativ individual. Ori. nu se identifică și nici nu poate fi identificat un viciu deosebit de grav în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor emiterii actului administrativ individual supus litigiului în cauză, și nici celelalte condiții de la art. 141 alin. (2) din Codul administrativ care califică actul ca unul nul.

Art. 11 alin. (2) din Codul administrativ prevede că destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia.

Art. 44 (3) din Codul administrativ stabilește că autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

Având în vedere că beneficiarul autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021 a fost S.A. "Moldova-Tur", Primarul general al mun. Chișinău consideră că dispoziția prin care a fost revocată autorizația de desființare menționată vizează doar beneficiarul S.A. "Moldova-Tur" și nicidecum nu vizează și nu afectează drepturile S.R.L. „Alfa Engineering".

Potrivit art. 18 din Codul administrativ, (1) Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. în motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

În conformitate cu art. 64 alin. (2) din Codul administrativ, refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică si în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal, (3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluționarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.

Astfel, art. 28^1 alin. (I) din Legea 163/2010. actele emise în scopul autorizării executării lucrărilor de construcție, prevăzute la art.3. 12 si 17. cad sub incidența principiului de aprobare tacită în cazul depășirii de către emitent a termenelor stabilite de lege pentru eliberarea, prelungirea, reperfectarea actului permisiv si în lipsa unei comunicări scrise privind refuzul eliberării actului respectiv. (2) Solicitanții (beneficiarii) care nu au obținut în termenul stabilit de lege unul dintre actele prevăzute la alin.(l) din prezentul articol sau refuzul oficial de eliberare a acestui act sânt în drept să aplice, în baza certificatului stipulat la art.24 alin.(l) lit.a^1) din prezenta lege. principiul aprobării tacite, conform procedurii stabilite la art.6^2 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, informând în scris despre aceasta Agenția pentru Supravegherea Tehnică.

Însă având în vedere faptul că în anexa nr. 1 al Legii 160/2011 nu se regăsește actul permisiv de îngrădire a șantierului și nici dispoziția de suspendare a traficului, la caz, principiul aprobării tacite nu poate fi aplicat. Respectiv, cele invocate de reclamant precum că actul

administrativ individual defavorabil nu este motivat din cauză că cererile privind eliberarea actului permisiv de îngrădire a șantierului si dispoziției de suspendare a traficului nu au fost soluționate în termen si prin urmare consideră drept acceptare acesteia sun eronate si nu pot fi reținute de către instanță.

Reclamantul a mai menționat că revocarea autorizației de desființare pe motiv de expirare a termenului este ilegală fiind contrară esenței procedurii de revocare, in sensul art. 146 alin.(l) din Codul Administrativ, care stabilește expres că revocarea acționează numai asupra actelor valabile, cu efect pe viitor, dar nu si a celor expirate, menționăm următoarele:

Potrivit art. 19 din Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (1) Emitentul autorizației de desființare stabilește termenul de începere a lucrărilor de până la 6 luni din data eliberării acesteia. (2) Neînceperea lucrărilor de desființare în termenul stabilit prin autorizația de desființare duce la pierderea valabilității acesteia, fiind necesară emiterea unei noi autorizații în condițiile prevăzute la art. 17. **(**3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazuri motivate, dacă lucrările de desființare nu pot fi începute în termenul stabilit, se poate solicita, cu cel puțin 10 zile lucrătoare înaintea expirării, prelungirea termenului de începere a lucrărilor de desființare. Prelungirea termenului de începere a lucrărilor de desființare poate fi efectuată o singură dată pe un termen de până la 6 luni.

La data de 18.06.2021, prin declarația nr. 1-7832/21, S.A. „Moldova-Tur" a comunicat Agenției pentru Supraveghere Tehnică despre faptul că la data de 25.06.2021 ora 09:00 vor demara lucrările autorizate de desființare a construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, ***** de pe terenurile cu nr. cadastrale ***** și *****, ***** din mun. Chișinău. bd. ***** nr. 2 și 4.

Prin urmare, termenul de 12 luni stabilit pentru executarea lucrărilor de desființare începe a curge din momentul demarării lucrărilor de desființare, adică din data de 25.06.2021, termen care expiră la data de 25.06.2022. Iar dispoziția nr. 201-d din 20.05.2022 „Cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/2l a fost emisă la data de 20.05.2022".

Totodată, potrivit art. 146 alin. (1) din Codul administrativ, un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar și după ce a devenit incontestabil, numai atunci când:

a) revocarea este admisă prin prevedere legală sau actul administrativ conține rezerva revocării;
b) actul administrativ este legat de o obligare și beneficiarul nu a îndeplinit-o sau nu a îndeplinit-o în termenul stabilit;
c) în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul si fără revocarea lui s-ar periclita interesul public:
d) în baza unei prevederi legale modificate autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul administrativ, beneficiarul încă nu a tacul uz. de avantajul respectiv sau nu a primit încă nicio prestație în baza actului administrativ și fără revocarea lui s-ar periclita interesul public;
e) revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună.

Din prevederile enunțate sus, nu se desprinde ideea interzicerii revocării unui act care a expirat. Sintagma „cu efect pentru viitor" se referă la efectele deja produse ale actului revocat care nu mai pot fi anulate. Deci, actul revocat va anula efectele pe viitor și nu cele deja produse.

Art. 146 alin. (5) din Codul administrative, prevederile alin. (1) lit. c), d) și e) din prezentul articol nu se aplică dacă nu sânt întrunite condițiile din art. 147.

Art. 147 din Codul administrativ este intitulat „Anularea actelor administrative individuale de acordare periodic a prestațiilor materiale sau bănești în cazul schimbării situației”.

Primarul general al municipiului Chișinău consideră nerelevantă prevederea de la art. 147 din Codul administrativ invocată de către reclamant, ori art. 147 se referă la prestațiile materiale sau bănești, prevederi legale care nu sunt aplicabile la caz.

Astfel, reclamantul prin argumentele sale lipsite de suport factologic și juridic, pe lângă faptul că nu le argumentează, nu oferă calificare juridică circumstanțelor de fapt invocate, duce instanța în eroare și prin urmare înaintează o cerere de chemare în judecată nemotivată, neîntemeiată și declarativă.

Mai mult, autoritate publică locală la emiterea actului și-a exercitat dreptul discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, astfel nu există temei privind anularea actul administrativ individual.

Ori, potrivit art. 16 alin. (1) din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. (2) exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Art. 137 din Codul administrativ stabilește că, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Daca autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. (3) Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări dc fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. (4) Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod. atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Potrivit art. 87 alin. (I), autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. In special ea poate:

a) să solicite informații de tot felul;
b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora:
c) să solicite acte și dosare;
d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului).

Astfel având în vedere motivele de fapt și drept sus menționate, autoritatea publică locală a finalizat procedura administrativă cu emiterea dispoziției nr. 883-d din 24.12.2019. Astfel actul administrativ a fost emis de organul competent, conform procedurii stabilite de lege și prin urmare nu există temei de anulare a acestuia.

Reieșind din cele expuse. în temeiul art. 224 alin. 1 lit. f) Cod administrativ, în parte solicitării reclamantului privind anularea actului administrativ individual defavorabil și anume a dispoziției nr. 201-d din 20.05.2022, solicită instanței respingerea acțiunea ca fiind neîntemeiată, iar în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) în partea ce ține de obligarea Primarului general de a

compensa prejudiciul provocat prin emiterea actului administrativ individual defavorabil în sumă de 303 000 lei solicită instanței declararea acțiunii drept inadmisibilă.

Reprezentatul pârâtului, **Direcția generală mobilitate urbană**, Iurie Guțanu, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și inadmisibilă. În susținerea poziției sale a menționat că, reclamanta „Moldova-Tur" SA nu s-a adresat către Primarul general al municipiul Chișinău cu cerere prealabilă în vederea compensării pretinsului prejudiciu în sumă de 303 000 MDL, pretențiile reclamantei în faza pre-judiciară s-au limitat doar la o cerere de anulare a actului administrativ.

Cât despre pârâta DGMU, reclamanta nu s-a adresat la această cu nicio cerere prealabilă și nu a formulat față de DGMU nicio pretenție nici la etapa prejudiciară. Mai mult, „Moldova-Tur" SA nu formulează față de DGMU nicio pretenție atât ce ține de anularea actului administrativ, cât și despre compensarea pretinselor prejudicii, fapt care face imposibilă calitatea procesuală de pârât a DGMU în prezenta cauză civilă. Astfel, nerespectarea de către reclamantă a procedurii prealabile enunțate mai sus, are ca efect: declararea inadmisibilității pretențiilor reclamantei ce vizează obligarea compensării de către pârâtul Primar general al municipiului Chișinău a sumei de 303 000 MDL cu titlu de prejudiciu; declararea ca inadmisibilă acțiunea în partea ce se referă la DGMU.

A mai menționat pârâtul că, prin scrisoarea nr. 08-2-2183 din 13.01.2021, DGMU a informat pe reclamanta „Moldova-Tur" SA că îngrădirea șantierului prevede blocarea unui tronson al străzii Ciuflea, fapt care poate fi efectuat doar în baza Dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău, care se perfectează în baza fișei de coordonări, inclusiv Schema de organizare a circulației rutiere coordonată de organele de Poliție, care nu a fost prezentată de către reclamantă. Astfel, reclamanta a primit de la DGMU un refuz oficial pe marginea cererii sale, ceea ce exclude expres aplicarea mecanismului de aprobare tacită.

Totodată, nu este de acord cu afirmațiile reclamantei, precum că dispoziția contestată a fost emisă cu încălcarea procedurii administrative, or reclamanta nu a prezentat în susținerea sa nicio probă, iar simpla invocare a normelor din Codul administrativ invocate de reclamantă, care au valoarea de definiții și principii, fără a fi raportate la circumstanțele cauzei, nu echivalează cu argumentarea temeinică și capătă un caracter declarativ.

Dreptul Primarului General al municipiului Chișinău de a revoca autorizații și alte acte permisive este prevăzut expres de art. 15 alin. (1) pct. 3) lit. a) din Legea nr. 136/2016 privind statutul municipiului Chișinău, iar Dispoziția nr. 201-d din 20.05.2022 a fost emisă în acord cu prevederile art. 146 Cod administrativ, fiindcă revocarea este admisă prin prevedere legală specificată *supra,* și totodată actul administrativ este legat de o obligare și beneficiarul nu a îndeplinit-o, ceea ce s-a manifestat prin obligația neexecutată a reclamantului „Moldova-Tur" SA de a obține un permis de instalare a unui gard de protecție pentru perioada executării lucrărilor de desființare.

Obiecțiile persoanelor terțe:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 19 iunie 2024, în proces, în calitate de terți au fost atrași Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa Engineering", Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

În termenul acordat de instanța de judecată, terții nu au depus referință pe marginea acțiunii reclamantului, în ședința de judecată nu s-au prezentat, deși au fost înștiințați legal despre data, locul și ora acesteia.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă și pasibilă admiterii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;
c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;
e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;
f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;
g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei și explicațiile participanților la proces s-a constatat că, la 20 mai 2022, a fost emisă dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr.201-d cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021, privind autorizarea executării a lucrărilor de

desființare a construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, ***** pe terenurile cu nr. cadastrale ***** și *****. (f. 23, dosar administrativ vol. I)

La 20 iunie 2022, SA „Moldova-Tur" a înaintat Primarului general al mun. Chișinău cererea prealabilă prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 201-d din 20 mai 2022.(f.d. 3, dosar administrativ vol. I)

Prin răspunsul nr. 5215/22 din 07 iulie 2022, Primarului general al mun. Chișinău a respins cererea de anulare a actului administrativ contestat. (f.d. 1, dosar administrativ vol. I)

La 22 august 2022, SA „Moldova-Tur" a înaintat prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ, solicitând anularea dispoziției nr. 201-d din 20 mai 2022. (f.d. 4-8, vol. II)

Astfel, reclamantul a formulat o acțiune în contestare.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

În privința primei condiții de admisibilitate se constată că dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 201-d din 20 mai 2022, este un act administrativ individual defavorabil, emis pentru a fi reglementat un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de produce efecte în exterior.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La caz, cu referire la cele menționate, instanța reține că reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, anularea actului administrativ individual prin care i-a fost retras avantajul acordat, de desființare a construcției aprobate anterior. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și necesității solicitării anulării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Alin. (3) al articolului citat, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;
b) emiterea unui act administrativ individual.

Conform art. 163 lit. c) Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, instanța de judecată constată că reclamantul, a contestat actul administrativ individual defavorabil, dispoziția nr. nr. 201-d din 20 mai 2022, prin depunerea unei cereri prealabile la autoritatea publică competentă.

Totodată, instanța de judecată va reține că răspunsul la cererea prealabilă a fost emis la 07 iulie 2022 fără a fi indicată calea de atac, notificat reclamantului la 14 iulie 2022, cererea de chemare în judecată fiind depusă la 22 august 2022.

Conform art. 209 alin. (1) și (2) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia. *Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.*

Ținând cont de prevederile enunțate, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamant a termenului reglementat de art. 209 Cod administrativ.

Drept consecință a celor constatate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului, în partea contestării dispoziției Primarului general al mun. Chișinău nr. 201-d din 20 mai 2022 cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04 iunie 2021 este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Referitor la pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 303 000 lei, instanța de judecată va reține următoarele.

Conform art. 10 alin. (2) Cod Administrativ, decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

Art. 60 alin. (3) Cod administrativ, prevede că, în cazul depunerii cererii privind

acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Din sensul art. 167 alin. (4) Cod administrativ, dacă prin cererea prealabilă se solicită și repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.

La caz, reclamantul solicită repararea prejudiciului material în mărime de 303 000 lei, cauzat prin emiterea actului administrativ individual contestat, dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 201-d din 20 mai 2022 cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04 iunie 2021.

Totodată, contrar prevederilor citate supra, din conținutul cererilor adresate autorității publice pârâte, instanța de judecată nu constată formularea solicitării de reparare a prejudiciului și compensare a cheltuielilor suportate, înaintată spre examinare instanței de judecată.

În aceste circumstanțe, instanța va menționa că, pentru examinarea cerinței privind repararea unui eventual prejudiciu material cauzat, reclamantul urma să sesizeze, cu o cerere, autoritatea publică competentă, cerere, în privință căreia să fie demarată o procedură administrativă. Nerespectarea procedurii enunțate, determină declararea ca inadmisibilă a pretențiilor privind repararea prejudiciului material în mărime de 303 000 lei.

Instanța, va explica reclamantului că declararea acțiunii inadmisibile în privința pretențiilor de reparare a prejudiciului, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceiași acțiune.

Totodată, instanța de judecată va concluziona și în privința temeiniciei acțiunii, reținând următoarele argumente.

Conform art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Din analiza actelor și probelor administrate la caz, instanța de judecată constată că reclamantul, își exprimă dezacordul cu dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 201-d din 20 mai 2022 cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021, privind autorizarea executării a lucrărilor de desființare a construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, ***** pe terenurile cu nr. cadastrale ***** și *****, invocând ca este un act administrativ ilegal, emis cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

În vederea exercitării atribuției de verificare a legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată, în temeiul principiului cercetării stării de fapt din oficiu, urmează să supună verificării aspectele legalității formale și materiale ale actului administrativ individual defavorabil.

Lucrările dosarului atestă că, la 02 iunie 2021, a fost pronunțată decizia Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Alfa-Engineering” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la rezoluțiunea contractului de vînzare-cumpărare. (f.d. 174-190)

Prin decizia menționată s-a reținut că, la 21 noiembrie 2006, între Agenția de Privatizare și ÎCS „Alfa-Engineering" SRL a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.6 a pachetului de acțiuni ale statului în SA „Moldova-Tur" în număr de 83,248% din numărul total al acțiunilor societății. Conform pct. 4.1. din contractul nr.6 din 21 noiembrie 2006, ÎCS „Alfa-Engineering" SRL s-a obligat să realizeze din surse proprii investiții capitale în mărime de 33,0 milioane dolari SUA în decursul a 2 ani, conform graficului descris în anexa nr. 1 la contract.

Din constatările realizate în decizia Curții Supreme de Justiție rezultă că, la 11 martie 2021, a fost acceptat de către Consiliul Arhitectural mun. Chișinău conceptul pentru proiectare/Proces-verbal din 11 martie 2021, necesitatea căruia a fost impusă intimatei prin soluția Primăriei mun. Chișinău, ordonată prin scrisoarea nr. 21/5963 din 12 octombrie 2020. La 16 martie 2021 a fost emisă Dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 104-d cu privire la organizarea consultărilor publice la conceptul pentru proiectarea complexului multifuncțional din contul demolării imobilului obiect al contractului de vînzare-cumpărare.

Totodată, actele cauzei atestă că, în vederea realizării Programului investițional, la 26 martie 2021, SA „Moldova-Tur" a depus în adresa Primarului general al mun. Chișinău cererea înregistrată cu nr. 275AP, pentru eliberarea autorizației de desființare a construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, *****, amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4. (f.d. 1/1 dosar administrativ vol.II)

Prin autorizația nr. 20a/21 din 04.06.2021 emisă de Primarul general al mun. Chișinău a fost autorizată desființarea construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, ***** pe terenurile cu nr. cadastrale *****, ***** mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4. (f.d. 11 dosar administrativ vol. II)

Executarea lucrărilor de desființare a fost condiționată prin:

- impunerea asigurării normativelor sanitare pentru clădirile învecinate (măsurile contra poluării sonore, inclusiv de înăbușire a prafului) și asigurarea condițiilor necesare pentru exploatarea rețelelor inginerești de tranzit din zona șantierului de construire;
- neadmiterea afectări ale terenurilor și construcțiilor învecinate. În cazul unor afectări, prejudiciul va fi compensat și remediat de către beneficiar; în caz de deteriorare a acceselor/spațiilor publice, este necesară repararea nemijlocită a acestora;
- până la începerea lucrărilor de desființare de coordonat cu proprietarii imobilului cu nr. cadastral 0100207023 (SRL „Toricado " si SRL „Mog Imobil Grup ");
- *să execute lucrările de demolare conform documentației de proiect, avizate de Inspectoratul național de securitate publică, conform avizului nr. 34/17-44 din 06.01.2021 și Direcția generală transport public si căi de comunicație la 30.03.2021, cu respectarea prevederilor „Codului practic în construcții CP A.09.04-2014"*
- Gestionarea deșeurilor din construcții și demolări"; valorificarea sau evacuarea deșeurilor prin mijloacele proprii sau ale serviciilor specializate la cunoiștile autorizate.

Totodată, actele cauzei atestă că, Inspectoratul național de securitate publică, conform avizului nr. 34/17-44 din 06.01.2021 a coordonat proiectul de organizare a lucrărilor de construcție (f.d. 37 dosar administrativ vol. I), cu respectarea următoarelor condiții:

- proiectul de execuție de coordonat cu toate organele abilitate și de specialitate ale administrației publice locale;
- *suspendarea traficului rutier pentru perioada executării lucrărilor de este posibilă doar cu permisiunea administratorului drumului (Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicații a Consiliului municipal Chișinău și cu semnalizarea rutieră corespunzătoare cu scopul informării participanților la trafic*;

- în perioada executării lucrărilor, șantierul de lucru de îngrădit cu gard provizoriu pe perimetrul obiectivului:
- pentru perioada executării lucrărilor de prevăzut trecere provizorie pentru deplasarea în siguranță a pietonilor;
- locul lucrărilor (la necesitate) de semnalizat în conformitate cu prevederile pct. 31 RCR. „Mijloace de semnalizare a lucrărilor de drum" și pct. 128 (I), (2) al Regulamentului circulației rutiere;
- se interzice staționarea transportului tehnologic pe partea carosabilă și trotuare contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere;
- în perioada efectuării lucrărilor de construcție se interzice depozitarea materialelor de construcție pe trotuar și carosabil, murdărirea și deteriorarea părții carosabile și trotuarelor, crearea dc impedimente pentru circulația transportului și pietonilor;
- *de elaborat și coordonat suplimentar schema provizorie de organizare a circulației rutiere a transportului tehnologic pentru perioada executării lucrărilor cu Serviciul pentru sistematizarea circulației rutiere SSTCR a Direcții de Poliție a mun. Chișinău*.

În vederea executării prescripțiilor impuse în autorizația de desființare și avizului nr. 34/17-44 din 06.01.2021, la 09 iunie 2021, SA „Moldova-Tur" a depus în adresa Direcție Generale Transport Public și Căi de Comunicații cererea, înregistrată cu nr. 2183, privind eliberarea permisiunii de instalare a gardului de protecție pentru perioada construcției a obiectivului. (f.d. 34 dosar administrativ vol. I)

La 18 iunie 2021, SA „Moldova-Tur", a informat Agenția pentru Supraveghere Tehnică despre demararea lucrărilor de desființare la obiectivul din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4. (f.d. 33 dosar administrativ vol. I)

La 27 septembrie 2021, SA „Moldova-Tur" a înregistrat în adresa Primarului general al mun. Chișinău o sesizare, prin care a informat autoritatea publică despre imposibilitatea începerii lucrărilor de desființare a clădirii din cauza lipsei permisiunii pentru instalarea îngrădiri provizorii în jurul clădirii. În acest context, a fost menționat că acest document, deși a fost pregătit, pe fondul scandalului din presă, declarațiilor fostului viceprimar V. Chironda și altor consilieri, nu le-a fost eliberat. (f.d. 31-32 dosar administrativ vol. I)

La 10 ianuarie 2022, SA „Moldova-Tur" a mai depus o altă sesizare, informând Primarul general al mun. Chișinău că a achitat taxa de stat pentru schema de autorizare a desființării contracțiilor și utilizarea terenului municipal în mărime de 96730 lei, care urma a fi elaborată pentru emiterea de către Primarul general al mun. Chișinău a dispoziției de suspendare a traficului rutier pe urata lucrărilor de desființare. La 09 iunie 2021, SA „Moldova-Tur" a depus în adresa Direcție Generale Transport Public și Căi de Comunicații cererea, înregistrată cu nr. 2183, privind eliberarea permisiunii de instalare a gardului de protecție pentru perioada construcției a obiectivului. La 18 iunie 2021, SA „Moldova-Tur", a informat Agenția pentru Supraveghere Tehnică despre demararea lucrărilor de desființare la obiectivul din mun. Chișinău, SA „Moldova-Tur". Totodată a comunicat că, în spațiul public, Primarului general al mun. Chișinău, a făcut declarații referitor la necesitatea pronunțării organelor de drept pe marginea declarațiilor nefondate ale fostului viceprimar V. Chironda referitor la legalitatea autorizației nr. 20a/21 din 04.06.2021. Prin răspunsul primit de la Centrul Național Anticorupție nr. 19/252604 din 08.09.2021 a fost expusă lipsa faptelor care ar imputa răspunderea penală sau administrativă . Ținând cont că toate dubiile privind legalitatea autorizației nr. 20a/21 din 04.06.2021 au fost înlăturate, a informat despre instalarea gardului de protecție a șantierului în jurul construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, *****. Totodată, a solicitat repetat emiterea dispoziției de

suspendare a traficului rutier pe durata lucrărilor de desființare. (f.d. 29-30 dosar administrativ vol. I)

Cererea menționat, conform dispoziției din 10.01.2022, a fost transmisă spre soluționare Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare. (f.d. 27 dosar administrativ vol. I)

Prin răspunsul 21/50-p din 14 februarie, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a informat SA „Moldova-Tur" că autorizația de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021 permite efectuarea conform proiectului de organizare a lucrărilor de demolare aprobat, iar alte permisiuni, de ocupare a căilor de acces și circulație rutieră nu țin de competența direcției. (f.d. 26 dosar administrativ vol. I)

Actele dosarului administrativ mai atestă că, prin avizul Serviciului de sistematizare a circulației rutiere a direcției de Poliție a mun. Chișinău, la 01.04.2022, a fost coordonată *schema situațională de organizare a circulației rutiere*. (f.d. 34)

La 26 aprilie 2022, SA „Moldova-Tur" a adresat Inspectoratului de Poliție Centru mun. Chișinău o sesizare, în care a reflectat mai multe ilegalități din partea terților, comise la construcțiile amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4. Totodată, reclamantul a indicat asupra situației de blocaj nemotivat din partea Direcției de Transport a Primăriei mun. Chișinău și a Primarului General, menționând că drept urmare a consultării cu specialiștii în domeniu și cu compania de construcții cu care a încheiat contractul pentru pregătirea clădirilor pentru demolare, organizarea șantierului și instalarea gardului provizoriu de protecție, s-a adresat către SSTRCR al DP mun. Chișinău pentru avizarea schemei provizorii de organizare a circulației rutiere a transportului tehnologic fără aplicarea suspendării traficului rutier, Schema situațională de organizare a circulației rutiere a fost avizată la 01.04.2022. În condițiile expuse, aplicând prevederile legale ale art. 24 alin.(l) lit. b) și art. 28 al Legii nr 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, anexând actele prevăzute de lege, Certificat constatator nr. 2183 din 09.06.2021, Declarația către AST nr. intrare 1-7832/21 din 18.06.2021, Schema situațională de organizare a circulației rutiere, reclamantul a solicitat aplicarea procedurii aprobării tacite și, corespunzător, de a interveni în condițiile legii pentru deblocarea situației și asigurarea ordinii publice pe șantier la etapa instalării gardului provizoriu. (f.d. 14-15)

La 20 mai 2022, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, cu participarea pretorului sectorului Centru, a perfectat actul de constatare în teren, potrivit căruia, în rezultatul controlului a stabilit că SA „Moldova-Tur", fără a efectua coordonările respective cu serviciile abilitate, în lipsa actelor permisive (dispozițiilor corespunzătoare) a blocat traficul și accesul din str. Ciuflea, tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade. S-a menționat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău tir. 4/15 din 13.05.2014. terenul cu nr. cadastral *****, parte din str. Ciuflea, blocată de către SA „Moldova-Tur" a fost delimitat ca proprietate municipală - de uz public (Drumuri). Derogările menționate contravin art. 20,21 si 101 din Codul funciar. Drept măsură, se impune demontarea și evacuarea tuturor instalațiilor și obstacolelor, deblocarea traficului și accesului pe str. Ciuflea. tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade. (f.d. 25 dosar administrativ vol. I)

La aceiași dată, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a înaintat Primarului general al municipiului Chișinău nota informativă nr. 06-28/216i, prin care a comunicat despre rezultatele controlului efectuat și a solicitat dispunerea tuturor măsurilor de rigoare cu privire la deblocarea traficului și accesului pe str. Ciuflea. tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade. (f.d. 24 verso dosar administrativ vol. I)

Tot la 20 mai 2022, Direcția generală transport public și căi de comunicație a înaintat Primarului general al municipiului Chișinău nota informativă nr. 08-2-317, prin care a informat primarul despre examinarea cererii SA „Moldova-Tur” nr. 2183 din 09.06.2021 privind eliberarea permisului pentru îngrădirea șantierului din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4, și ca rezultat al examinării a informat administrația societății îngrădirea șantierului și blocarea unui tronson din str. Ciuflea poate fi efectuat doar în baza dispoziției Primarului general, care se perfectează în baza fișei de coordonări, inclusiv Schema de organizare a circulației rutiere coordonată cu organele de poliție, care nu a fost prezentată de SA „Moldova-Tur”. Până la momentul actual, cererea sus menționată nu a fost suplinită cu actele necesare și dispoziția de suspendare a traficului rutier nu a fost perfectată.

La 20 mai 2022, Primarul general al mun. Chișinău a emis dispoziția nr.201-d cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021, privind autorizarea executării a lucrărilor de desființare a construcțiilor cu nr. cadastrale *****, *****, ***** pe terenurile cu nr. cadastrale ***** și ***** . (f.d. 23, dosar administrativ vol. I)

În motivarea actului administrativ s-a indicat că temei pentru emiterea dispoziției servește inițierea lucrărilor de desființare de către SA „Moldova-Tur” în baza autorizației nr. 20a/21 din 04.06.2021, în lipsa coordonărilor respectiva cu serviciile abilitate, blocarea traficului și accesului din str. Ciuflea, tronsonul cuprins între bd.Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade, notele informative din 20.05.2022 a Direcției generale arhitectură urbanism și relații funciare și Direcției generale transport public și căi de comunicație, în temeiul art. 29 (2) din Legea nr. 436-XVI/2006 „Privind administrația publică locală”, art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău”, art. 146 alin. (1) lit. c, e din Codul Administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 69 alin. (1) Cod administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

Conform art. 71 alin. (1) Cod administrativ, dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil.

Conform art. 78 alin. (1) Cod administrativ, procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ.

Cu referire la normele de drept citate, raportate la circumstanțele speței, instanța de judecată reține că, la caz, procedura administrativă în vederea revocării actului permisiv eliberat SA „Moldova-Tur” pentru executare a lucrărilor de desființare a construcției, a fost inițiată la 20 mai 2022, în rezultatul adresării notei informative nr. 08-2-317 din 20 mai 2022 a Direcției generale transport public și căi de comunicație, prin care Primarul general a fost informat despre rezultatele controlului efectuat și s-a solicitat dispunerea tuturor măsurilor de rigoare cu privire la deblocarea traficului și accesului pe str. Ciuflea. tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade.

Conform art. 44 alin. (1) Cod administrativ, participanți la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă.

Alin. (2) și (3) al aceluiași articol statuează că, dacă procedura administrativă implică necesitatea soluționării unei chestiuni cu privire la drepturile și obligațiile comune ale mai multor

participanți sau drepturile și obligațiile participanților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept, participarea lor la procedura administrativă este obligatorie. (3) Autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

Conform art. 70 alin. (1) Cod administrativ, dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil.

Mai mult, conform art. 94 alin. (1) Cod administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.

Neînștiințarea participanților la procedura administrativă despre inițierea acesteia a condiționat și încălcarea dreptului reclamantului de a-și expune propria poziție față de situația cercetată.

Actele cauzei atestă că, Dispoziția nr.201-d din 20 mai 2022 cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021 a fost emisă de Primarul general al municipiului Chișinău, fără a fi comunicat reclamantului faptul că fost inițiată procedura administrativă și fără a i se cere opinia referitor la circumstanțele care au servit motiv pentru demararea acesteia.

Instanța de judecată menționează că, deși, la actele cauzei a fost anexată scrisoarea Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare nr. 06-28/217i din 20 mai.2022 (f.d. 21 dosar administrativ vol. I), prin care SA „Moldova-Tur" a fost informată despre revocarea autorizației și i se cere opinia referitor la dispoziția menționată, acesta a fost emisă ulterior finalizării procedurii administrative. Mai mult, acesta a fost expediată reclamantului pe poșta electronică în afara orelor de lucru a autorității publice, ceea ce denotă în mod evident derularea unei proceduri administrative defectuoase. (f.d. 20, 17 dosar administrativ vol. I).

Conform art. 32 alin. (1) și (2) Cod administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. (2) În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

În circumstanțele menționate, instanța de judecată apreciază că actul administrativ contestat nu întrunește condiția legalității formale prescrisă de art. 32 și 94 Cod administrativ.

Instanța de judecată va concluziona și în privința nerespectării, de către autoritatea publică pârâtă, a principiului statuat la art. 31 Cod administrativ, conform căruia actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Din conținutul Dispoziției nr.201-d din 20 mai 2022 cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04.06.2021, autoritatea emitentă a reținut că temei pentru emiterea dispoziției servește inițierea lucrărilor de desființare de către SA „Moldova-Tur" în baza autorizației nr. 20a/21 din 04.06.2021, *în lipsa coordonărilor respective cu serviciile abilitate*, *blocarea traficului și accesului* din str. Ciuflea, tronsonul cuprins între bd.Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade, notele informative din 20.05.2022 a Direcției generale arhitectură urbanism și relații funciare și Direcției generale transport public și căi de comunicație, art. 29 (2)

din Legea nr. 436-XVI/2006 privind administrația publică locală, art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău”, art. 146 alin. (1) lit. c, e din Codul Administrativ.

Art. 118 alin. (1) Codul administrativ statuează că, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Din alin. (3) al articolului menționat rezultă că motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Instanța de judecată reține că argumentul de bază pe care s-a întemeiat dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr.201-d din 20 mai 2022 servește nota informativă a Direcției generale arhitectură urbanism și relații funciare și Direcției generale transport public și căi de comunicație prin care a fost comunicat că SA „Moldova-Tur”, fără a efectua coordonările respective cu serviciile abilitate, în lipsa actelor permisive (dispozițiilor corespunzătoare) a blocat traficul și accesul din str. Ciuflea, tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade, iar derogările menționate contravin art. 20, 21 și 101 din Codul funciar, corespunzător, drept măsură, se impune demontarea și evacuarea tuturor instalațiilor și obstacolelor, deblocarea traficului și accesului pe str. Ciuflea. tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și str. Anestiade.

În explicațiile reprezentantului Primarului general al municipiului Chișinău, expuse în referință și în ședința de judecată, s-a invocat că autoritatea publică a acționat doar pentru satisfacerea intereselor municipalității, iar revocarea actului permisiv se impune ca sancțiune pentru neîndeplinirea condițiilor stabilite în autorizația de desființare.

Totodată, instanța de judecată constată că, Direcția generală transport public și căi de comunicație (în prezent Direcția generală mobilitate urbană), prin nota din 20 mai 2022 a comunicat Primarului general al municipiului Chișinău că la examinarea cererii SA „Moldova-Tur” nr. 2183 din 09.06.2021 privind eliberarea permisului pentru îngrădirea șantierului din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4, societatea a fost informată că îngrădirea șantierului și blocarea unui tronson din str. Ciuflea poate fi efectuată doar în baza dispoziției Primarului general, care se perfectează în baza *fișei de coordonări*, inclusiv *Schema de organizare a circulației rutiere* coordonată cu organele de poliție, care nu a fost prezentată de SA „Moldova-Tur”, condiții care nu au fost îndeplinite.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 85 alin. (3) Cod administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și

afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

Conform art. 92 alin. (1) Cod administrativ, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele.

Cu referire la cele menționate, instanța de judecată va reține că, autoritatea publică urma să reflecte, în actul administrativ emis, care au fost considerentele și criteriile, conform cărora s-a ajuns la concluzia de revocare a autorizației de desființare eliberată SA „Moldova-Tur" și care este interesul public protejat. Dispoziția contestată nu reflectă nici constatările autorității publice emitente și nici încadrarea acestora în prevederile legale invocate.

Or, așa cum rezultă din circumstanțele reflectate supra, SA „Moldova-Tur", din momentul obținerii autorizației de desființare a imobilelor, a întreprins toate măsurile impuse în vederea executării prescripțiilor stipulate în autorizația de desființare și avizul Inspectoratului național de securitate publică nr. 34/17-44 din 06.01.2021. Astfel, la 09 iunie 2021, reclamantul a depus în adresa Direcție generale transport public și căi de comunicații cererea, înregistrată cu nr. 2183, privind eliberarea permisiunii de instalare a gardului de protecție pentru perioada construcției a obiectivului (f.d. 17), cerere care nu a fost soluționată de autoritatea competentă. În acest, context, instanța de judecată reține că, deși la actele cauzei a fost anexat răspunsul Direcție generale transport public și căi de comunicații nr. 08-2-2183 din 13 ianuarie 2022, despre necesitatea depunerii unor acte suplimentare, acesta nu a fost notificat reclamantului, actele dosarului administrativ și cel judiciar nu conțin nici un indiciu că eliberarea permisiunii de instalare a gardului de protecție și organizare a traficului rutier în zonă a fost condiționată suplimentar de alte circumstanțe.

Dimpotrivă, actele cauzei atestă în mod evident că, neeliberarea permisiunii de instalare a gardului de protecție a fost determinată de existența unor sesizări, plângeri și publicații în mass-media, referitor la legalitatea autorizației de desființare a imobilelor, emisă de Primarul general al municipiului Chișinău, inclusiv de examinarea acestora de către Centrul Național Anticorupție. (f.d. 7/1 dosar administrativ vol. II)

Mai mult, în mod evident se constată că acest răspuns datează cu 13 ianuarie 2022, fiind emis după 6 luni de la înregistrarea cererii din 09 iunie 2021, impunând noi condiții și reguli care nu au comunicate reclamantului până la acel moment și nici după.

Astfel, în scrisoarea din 13 ianuarie 2022, Direcția generală transport public și căi de comunicații menționează că reclamantul trebuia să prezinte *Fișa de coordonări*, inclusiv *Schema de organizare a circulației rutiere* coordonată cu organele de poliție, pentru eliberarea permisului de îngrădire a șantierului. Prioritar, urmează a se reține că răspunsul menționat nu face trimitere nici la o normă de drept care ar reglementa procedura de obținere a permisiunii indicate, nu detaliază care anume coordonări urmau a fi obținute și de la care autorități, și când această informație anterior a fost comunicată SA „Moldova-Tur".

Instanța de judecată mai reține că, în ședința de judecată, reprezentantul Direcției generale mobilitate urbană nu a putut preciza în ce mod aceste condiții au fost notificate reclamantului, iar la capitolul fundamentării normative a condițiilor impuse a făcut trimitere la Regulamentul executării lucrărilor de pozare, reamenajare și *construcțiilor subterane* în orașul Chișinău și în localitățile de subordine orășenească, aprobat prin hotărârea Comitetului executiv al Consiliului municipal Chișinău de deputați ai poporului din 15 iulie 1991. (f.d. 194-225)

Instanța de judecată menționează că Regulamentul citat supra, *nu este publicat*, astfel nu este accesibil publicului, iar potrivit punctului 1, este obligatoriu pentru toate organizațiile, care

îndeplinesc în orașul Chișinău lucrările de proiectare, construcție și exercită pe teritoriul orașului obligațiile de exploatare a construcțiilor inginerești subterane, drumurilor, a intersecțiilor rutiere, drumuri, căi ferate, poduri, trecerilor subterane pentru pietoni, spațiilor verzi, clădirilor și construcțiilor. Totodată, acest Regulament, deși se referă la *construcții inginerești* și *construcții subterane*, nu face referire nici la o fișă de coordonare, menționată de Direcția generală mobilitate urbană, la punctul 1.6 și 2.3 fiind stipulat doar faptul că pentru lucrările de reparație capitală sau de construcție a comunicațiilor inginerești, lucrările de demolare a construcțiilor (cu excepția șantierelor de construcție cu îngrădire compactă)) care necesită interzicerea sau limitarea traficului rutier, acestea vor fi coordonate cu secția de transport a comitetului executiv și cu poliția rutieră, cu alte organizații cointeresate, prezintă graficul de efectuare a lucrărilor, etc... (f.d. 198, 201)

Suplimentar, instanța reține că, la 27 septembrie 2021, SA „Moldova-Tur" a înregistrat în adresa Primarului general al mun. Chișinău o sesizare, prin care a informat autoritatea publică despre imposibilitatea începerii lucrărilor de desființare a clădirii din cauza lipsei permisiunii pentru instalarea îngrădiri provizorii în jurul clădirii, solicitată la 09.06.2021. (f.d. 31-32 dosar administrativ vol. I)

La 10 ianuarie SA „Moldova-Tur" a solicitat repetat emiterea de către Primarul general al mun. Chișinău a dispoziției de suspendare a traficului rutier pe durata lucrărilor de desființare, indicând că a achitat taxa de stat pentru schema de autorizare a desființării construcțiilor și utilizarea terenului municipal în mărime de 96730 lei. (f.d. 29-30 dosar administrativ vol. I)

Prin avizul Serviciului de sistematizare a circulației rutiere a direcției de Poliție a mun. Chișinău, la 01.04.2022, a fost coordonată *schema situațională de organizare a circulației rutiere*. (f.d. 34)

La 26 aprilie 2022, SA „Moldova-Tur" a adresat Inspectoratului de Poliție Centru mun. Chișinău o sesizare, în care a reflectat mai multe ilegalități din partea terților, comise la construcțiile amplasate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4. Totodată, reclamantul a indicat asupra situației de blocaj nemotivat din partea Direcției de Transport a Primriei mun. Chișinău și a Primarului General.

Astfel, din circumstanțele reflectate supra, instanța de judecată constată că SA „Moldova-Tur" a întreprins toate măsurile legale necesare pentru demararea lucrărilor de desființare a imobilelor, s-a conformat prescripțiilor impuse atât prin autorizația nr. 20a/21 din 04.06.2021 emisă de Primarul general al mun. Chișinău - *să execute lucrările de demolare conform documentației de proiect, avizate de Inspectoratul național de securitate publică*, prin obținerea avizului nr. 34/17-44 din 06.01.2021,(f.d. 37 dosar administrativ vol. I), prin care s-a coordonat proiectul de organizare a lucrărilor de construcție, cât și prescripțiilor suplimentare impuse conform avizului nr. 34/17-44 din 06.01.2021 emis de Inspectoratul Național de securitate publică - *de elaborat și coordonat suplimentar schema provizorie de organizare a circulației rutiere a transportului tehnologic pentru perioada executării lucrărilor cu Serviciul pentru sistematizarea circulației rutiere SSTCR a Direcții de Poliție a mun. Chișinău*, fiind elaborată și coordonată **Schema situațională de organizare a circulației rutiere** (f.d. 34), *suspendarea traficului rutier pentru perioada executării lucrărilor de este posibilă doar cu permisiunea administratorului drumului (Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicații a Consiliului municipal Chișinău și cu semnalizarea rutieră corespunzătoare cu scopul informării participanților la trafic*) în acest sens fiind depusă cererea din 09 iunie 2021, nesoluționată de autoritatea competentă. (f.d. 17)

Așa cum a fost statuat supra, potrivit art. 85 alin. (3) Cod administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

Din circumstanțele reținute, se atestă incontestabil că această sarcină a autorității publice, la emiterea actului administrativ nu a fost îndeplinită.

Astfel, instanța de judecată reține că, examinând problema revocării actului administrativ permisiv, Primarul general al mun. Chișinău, urma să supună unei analize și cercetări ample temeinicia și legalitatea informațiilor comunicate de Direcția generală arhitectură urbanism și relații funciare și Direcția generală transport public și căi de comunicație. Or, în prima notă informativă se face trimitere la încălcarea prevederilor art. 20, 21, 101 Cod funciar, ce reglementează documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren, inadmisibilitatea folosirii terenurilor până la stabilirea hotarelor în natură și restituirea terenurilor ocupate fără autorizație, reglementări care nu au tangență cu situația discutată. Actele cauzei atestă, că în vederea realizării planului investițional și edificării construcțiilor planificate, între autoritatea publică pârâtă și SA „Moldova-Tur" a fost încheiat contractul nr. 6948/2019 din 11 februarie 2019 de arendă a terenurilor bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4, contract care la momentul emiterii dispoziției de revocare era valabil. (f.d. 115-130)

Totodată, în informația Direcției generale transport public și căi de comunicație se face referire la o „fișă de coordonare" care nu este prevăzută de actele normative și nu a fost solicitată la perfectarea autorizației de desființare.

Mai mult, în dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr.201-d din 20 mai 2022, ca temei de drept este invocat art. 146 alin. (1) lit. c) și e) Cod administrativ.

Conform art. 146 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, un act administrativ individual *legal* favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar și după ce a devenit incontestabil, numai atunci când: *c) în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul și fără revocarea lui s-ar periclita interesul public; e) revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună*.

Cu referire la norma de drept citată, se constată că, autoritatea publică pârâtă a catalogat actul administrativ revocat (autorizația de desființare nr. 20a/21 din 04.06.02021) ca fiind un act administrativ individual *legal* favorabil.

Instanța de judecată menționează că, instituția revocării actului administrativ își găsește aplicarea în cazurile în care intervine o modificare a situației de fapt sau de drept care a stat la baza emiterii actului administrativ inițial și care impune înlăturarea acestuia. Deciziile legitime, care sunt benefice, constituie o categorie deosebit de importantă, deoarece beneficiarii respectivi au, în general, așteptări legitime înalte. De aceea, norma de la art. 146 abilitează autoritățile publice să revoce o astfel de decizie doar în condiții foarte restrictive, ținând cont de efectele juridice pe care le produce în dependență de fiecare situație reglementată.

Conform art. 30 Cod administrativ, (1) Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, *cu excepția cazurilor prevăzute de lege*. (2) Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobîndite, *decît în situații* în care, *în condițiile stabilite de lege*, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Reieșind din prevederile art. 140 al Codului administrativ, un act administrativ individual obține puterea lucrului decis atunci cînd nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acțiune în instanța de judecată competentă.

În explicațiile date în ședința de judecată și în referința depusă, autoritatea publică pârâtă a omis să explice care sunt acele „*fapte survenite ulterior în care autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul și fără revocarea lui s-ar periclita interesul public"* care sunt acele „*dezavantaje grave*" ce urmează a fi înlăturate pentru bunăstarea comună.

În actul administrativ emis, dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr.201-d din 20 mai 2022, nu se face referire la nici la o circumstanță concretă, fiind reținut doar blocarea traficului rutier pe un segment de drum. În acest context, în cadrul ședinței de judecată, nici reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău, nici reprezentantul Direcției generale mobilitate urbană, nu au putut explica, care sunt motivele neeliberării permisiunii de instalare a gardului, în condițiile prezentării actelor necesare de către SA „Moldova-Tur" și probării unei conduite de bună credință în vederea conformării la regulile impuse.

Suplimentar, instanța remarcă faptul că, din circumstanțele descrise, se atestă o tergiversare nejustificată și intenționată a autorităților publice pârâte în vederea eliberării permisiunii de instalare a gardului de protecție la șantierul de construcție și coordonării blocării traficului rutier, pe tronsonul cuprins între bd. Ștefan cel mare și Sfânt și str. Anestiade, care de altfel, așa cum s-a constata din explicațiile participanților la proces, reprezintă o trecere scurtă din spatele clădirilor supuse demolării.

Totodată, din dispoziția emisă nu este clar, care au fost raționamentele retragerii unui act administrativ permisiv legal, dar nu și soluționarea eventualelor neconformități prin suspendarea temporară a lucrărilor de construcție, pentru deblocarea traficului rutier, așa cum a fost solicitat în nota informativă a Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare nr. 06-28/216i din 20 mai 2022. (f.d. 23)

Instanța de judecată consideră că lipsa motivării acestor aspecte creează incertitudine și neclaritate, iar dispoziția emisă este contrară art. 119 alin. (1) Codul administrativ, care prescrie cu titlu imperativ că, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Mai mult, actul administrativ vizat încalcă principiul de comprehensibilitatea și transparența acțiunilor autorităților publice, ce presupune că procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii.

În asemenea circumstanțe, dispoziția contestată, prin enunțarea generală a unor norme de drept, care reglementează un șir de situații, presupune un limbaj neclar și creează percepții eronate.

Autorităților publice le revine sarcina de soluționare cât mai eficientă a problemelor ce țin de competența lor, într-o manieră transparentă, comprehensibilă și eficientă. Astfel, vor depune efortul maxim pentru a obține toată informația necesară stabilirii situației de fapt reale și găsirii unei soluții legale. Deciziile adoptate de autoritatea publică nu trebuie să poarte caracter formal, urmând să reflecte integral considerentele din care solicitarea sau avantajul cerut nu poate fi acordat, care este interesul public urmărit prin respingerea cererii formulate. Soluția adoptată trebuie să expună, într-o manieră clară argumentele și raționamentele pentru care a fost adoptat actului administrativ individual.

Suplimentar, instanța de judecată va reține că instituția juridică a revocării actului administrativ individul favorabil, reglementată de art. 146 Cod administrativ, este una complexă și implică examinarea mai multor aspecte, inclusiv cea a efectelor pe care le va produce revocarea atât pentru beneficiar cât și pentru autoritatea publică, posibilitatea reparării unui eventual prejudiciu pe care l-a suportat beneficiarul și termenul în care poate fi operată revocarea.

Legiuitorul a reglementat instituția revocării actelor administrative într-o manieră care să ofere protecția necesară beneficiarului, dar și un just echilibru între principiul încrederii legitime, principiul securității și principiul legalității.

Principiul încrederii legitime, se fundamentează în mod esențial pe latura subiectivă a situațiilor juridice. În identificarea încrederii legitime sunt analizate elemente precum: (a) existența unei încrederi propriu-zise a reclamantului în coerența conduitei administrației, produsă de acte ori comportamente ale acesteia; (b) legitimitatea sau rezonabilitatea încrederii reclamantului în diferitele acte sau măsuri ale administrației; (c) lezarea încrederii să fie rezultatul unei schimbări subite, substanțiale și imprevizibile a conduitei anterioare a administrației; (d) inexistența unui interes public prioritar față de interesul particularului.

Are o importanță decisivă respectarea principiului încrederii legitime raportat la interesul administrației publice de a reveni asupra propriilor decizii, mai ales în situațiile în care actele administrative ce s-ar intenționa a fi revocate au conferit persoanelor drepturi subiective, iar acestea din urmă au o încredere legitimă asupra stabilității acestor drepturi.

Revocarea unui act administrativ individual favorabil, în cazul unei amenințări serioase asupra intereselor publice sau private trebuie motivată în maniera în care să ateste că această amenințare cântărește mai greu decât așteptările legitime ale beneficiarului. Tocmai pentru a oferi un echilibru corect, beneficiarul care a avut astfel de așteptări legitime poate pretinde o compensație (financiară) pentru dezavantajele ce au decurs din încrederea în existența respectivei decizi.

În referința depusă, Primarul general al municipiului Chișinău a indicat asupra faptului că actul permisiv eliberat SA „Moldova-Tur” conduce la încălcarea drepturilor unui mare grup de cetățeni.

Instanța de judecată reține că pe de o parte, autoritatea publică pârâtă cataloghează autorizația de desființare nr. 20a/21 din 04.06.02021 ca fiind un act administrativ individual favorabil *legal*, pe de altă parte invocă faptul că acesta *prejudiciază interesele unor terțe persoane*, fără a depune însă diligența necesară pentru soluționarea cererii SA „Moldova-Tur” din 09.06.2021 la eliberarea permisiunii de instalare a gardului și redirecționarea traficului rutier, determinând ineficiența autorizației eliberate prin crearea unor situații artificiale.

Instanța constată că autorizația de desființare nr. 20a/21 din 04.06.02021 a fost emisă și acordată reclamantului în baza proiectului de Desființare a bunurilor imobile, de organizare a șantierului pentru execuția lucrărilor de demolare/desființare, planului de organizare a șantierului avizate de subdiviziunile și entitățile din subordinea Primarului general al mun. Chișinău, (f.d.10/1-8/13 dosar administrativ vol. II) a rapoartelor de expertiză tehnică (f.d. 7/27-6/1 dosar administrativ vol. II) și după inițierea consultărilor publice referitor la concepția „Complexul multifuncțional din bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 2 și 4, din contul demolării imobilelor Hotelul Național”. (f.d. 7/2 dosar administrativ vol. II) Astfel, se prezumă că la emiterea actului permisiv, autoritatea publică s-a ghidat de interesul public și avantajele pe care acest proiect le are pentru societate.

Instanța de judecată va menționa că prin semnarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, din 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014, Republica Moldova s-a obligat să respecte și să aplice principiile dreptului comunitar. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a procedat la încorporarea în dreptul european, în special a procedurilor administrative, a unui set de principii existente în sistemele naționale ale statelor membre, printre care se regăsesc principiile securității juridice și al încrederii legitime.

Principiul securității juridice își găsește cea mai evidentă aplicație în contextul normelor cu efect „retroactiv efectiv”. În acest sens, pe cale jurisprudențială s-a stabilit că (a) revocarea retroactivă a unui act legal care a conferit drepturi subiective sau alte avantaje *este contrară principiilor generale de drept;* (b) revocarea unui act nelegal cu efect retroactiv este permisă, cu condiția ca aceasta să fie dispusă într-un termen rezonabil de la data adoptării actului; (c) *instituția de la care emană trebuie să țină cont suficient de măsura în care destinatarul actului a putut să se încreadă în legalitatea acestuia*; (d) *dacă aceste condiții nu sunt respectate, atunci revocarea atentează la principiile securității juridice și al protecției încrederii legitime*.

Principiile enunțate au fost preluate și de reglementările Codului administrativ, impunând administrației publice analizarea și aplicarea acelorași criterii la revocarea sau reatragerea unui act administrativ.

Contrar acestor exigențe și cu derogare de la prevederile 22, 89 și 92 Cod administrativ, Primarul general al municipiului Chișinău nu a supus examinării criteriile enunțate și nu a dat apreciere în ce măsură aceste principii sunt respectate.

Instanța de judecată, consideră relevantă speței deduse judecății și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a sintetizat și clarificat noțiunea de „speranță legitimă” ca „valoare patrimonială” și deci ca „bun”, în sensul dispozițiilor art. 1 din Protocolul nr. 1. Curtea Europeană a reținut că această noțiune a fost utilizată pentru prima dată în contextul textului analizat cu prilejul examinării *cauzei Pine Valley Developments Ltd vs Irlanda*. În cauza vizată, ea a ajuns la concluzia că emiterea unui certificat de urbanism de către autoritățile naționale competente - asupra lui acestea nemaiputând reveni - pe temeiul căruia societățile reclamante au cumpărat un teren pe care acestea voiau să ridice anumite construcții constituia o asemenea „speranță legitimă” de a putea realiza planul lor de amenajare a acelui teren, astfel că certificatul în discuție reprezenta, prin raportare la dispozițiile art. 1 din Protocolul nr.1, „un element al dreptului de proprietate”.

În contextul raționamentelor abordate supra, *in extenso*, instanța are temei să considere și autorizația de desființare în calitate de bun protejat de art. 1 Protocol 1 din Convenție, iar în lumina triplului test consacrat de jurisprudența Înaltei Curți, coroborat cu probatoriul administrat la materialele cauzei, instanța constată că ingerința în dreptul de proprietate a terței persoane în speranța legitimă de a ridica/edifica nestingherit imobilul pentru care a și fost emis actul permisiv, nu este necesară și proporțională cu scopul urmărit.

O astfel de ingerință a puterii publice nu ar încălca dreptul reclamantului în situația în care ingerința respectivă îndeplinește condițiile cumulative de a fi prevăzută de lege, de a urmări un scop legitim și de a fi necesară într-o societate democratică. Noțiunea de necesitate implică o ingerință întemeiată pe o nevoie socială imperativă și, în special, proporțională cu scopul legitim urmărit.

În același sens, instanța subliniază că, în temeiul art. 29 Cod administrativ citate supra, măsura întreprinsă de Primarul general al municipiului Chișinău, revocarea actului administrativ permisiv, trebuia să corespundă principiului proporționalității. Măsura întreprinsă de autoritatea publică pârâtă poate fi proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă.

Argumentele expuse și reținute de instanța de judecată atestă că în cazul procedurilor administrative și soluției adoptate de Primarul general al municipiului Chișinău, acest test de proporționalitate este eșuat, ori măsura oficială întreprinsă de autoritatea publică nu este motivată, deci este considerată a fi contrară scopului urmărit, nu este una necesară și nici

rațională.

Suplimentar, în contextul expus, instanța de judecată va menționa că, lipsa motivării corespunzătoare a actului administrativ individual defavorabil nu poate fi recuperată de autoritatea publică pârâtă, în ședința de judecată, în special prin argumentele și explicațiile oferite. Ori, toate raționamentele pentru care a fost adoptat actul administrativ urmează a fi reflectate în conținutul actului, într-un limbaj clar și ușor de înțeles.

În temeiul art. 225 alin. (1) Cod administrativ instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

La realizarea controlului său, instanța de judecată nu are drept sarcină de a substitui cu propria părere opinia autorității publice competente, ci de a analiza, în corespundere cu art. 225 Cod administrativ exercitarea împuternicirilor ce revin autorității la exercitarea sarcinilor impuse prin lege, de a lua în considerare toate faptele relevante, de a respecta limitele legale a dreptului discreționar, care nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Este indubitabil dreptul autorității publice de a reveni asupra actelor pe care le-a emis, însă totodată acest remediu administrativ trebuie să corespundă legii.

Așa cum a fost statuat supra, se reține că actul administrativ contestat nu reflectă o motivare plauzibilă în conformitate cu scopul declarat de Primarul general al municipiului Chișinău, ceea ce contravine art.31 din Codul administrativ și art. 119 alin. (1) Codul administrativ, care prescrie cu titlu imperativ că, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. În același context, lipsa motivării, în sensul expus în prezenta hotărâre, constituie o încălcare a principiilor prevăzute de Codul administrativ, inclusiv principiului de eficiență, reglementat la art.28 din Codul administrativ, care statuează că procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului.

În consecință, instanța de judecată va concluziona că actul administrativ contestat, este ilegal și prin el reclamantul este vătămat în dreptul său, astfel, reieșind din prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, instanța va admite pretenția reclamantului și va anula dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 201-d din 20 mai 2022 cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04 iunie 2021.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. a), 232, 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Tur” împotriva Primarului general al mun. Chișinău și Direcției generale mobilitate urbană, terți Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa Engineering”, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil**.**

Se anulează dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 201-d din 20 mai 2022 cu privire la revocarea autorizației de desființare nr. 20a/21 din 04 iunie 2021.

Pretenția cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 303 000 lei se declară inadmisibilă.

Se explică reclamantului, Societatea pe Acțiuni „Moldova-Tur”, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceiași acțiune.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița